

HT Kent – Học Kinh Thánh tối thứ Sáu

JOIN US FOR

BIBLE STUDY

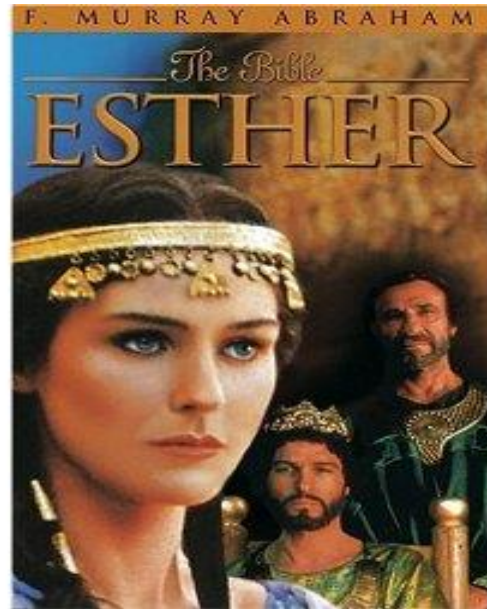
Tối thứ Sáu 20/8/2021

Bài Học Các Sách Lịch Sử

1. Giô-suê
2. Các Quan Xét
3. Ru-tơ
4. Sa-mu-ên I & II
5. Các Vua I & II
6. Sử Ký I & II
7. Ê-xơ-ra
8. Nê-hê-mi
- 9. Ê-xơ-tê**

Lược Khảo sách Ê-xơ-tê - *Esther*

4 sự giải cứu lớn của Đức Chúa Trời trong lịch sử của dân tộc Do-thái thời Cựu Ước

- 1. Nạn đói kém – nhân vật chính: Giô-sép – (Sáng-thế-ký)**
- 2. Xuất Ai-cập – Nhân vật chính: Môi-se – (Xuất - Phục Truyền)**
- 3. Sự diệt chủng của Đế Quốc Phe-sơ-rơ (Ba-tư) – Nhân vật chính: Ê-xơ-tê, Mạc-đô-chê, (sách Ê-xơ-tê)**
- 4. 70 năm lưu đày ở Ba-by-lôn – các nhân vật chính: Giê-rê-mi, Ê-xơ-ra, Nê-hê-mi... (Giê-rê-mi, 2 Các Vua, 2 Sử-ký, Ê-xơ-ra, Nê-hê-mi)**

Sách Ê-xơ-tê kể lại chuyện một người
nữ Hê-bơ-rơ (Do-thái) kết hôn với
một người ngoại và đã cứu dân tộc
Do Thái khỏi nạn diệt chủng, bảo tồn
dòng dõi Đấng Mê-si.

Sách Ê-xơ-tê được viết giống như một kịch bản, gồm có 2 màn chính như sau:

Màn 1. Những diễn tiến xảy ra trong kế hoạch của con người. (Đoạn 1 – 5)

Màn 2. Sự quan phòng và sự giải cứu của Chúa (Đoạn 6-8)

Màn 1. Những diễn tiến xảy ra trong kế hoạch của con người. (Đoạn 1 – 5)

Màn 1- Cảnh 1. Đại Yến Tiệc

Màn 1. Những diễn tiến xảy ra trong kế hoạch của con người. (Đoạn 1 – 5)

Màn 1- Cảnh 1. Đại Yến Tiệc

Vào năm 482 TC, một bữa tiệc được bày ra cho 127 tỉnh của Mê-đi Phe-rơ-sơ, bao gồm cả Đế quốc Phe-rơ-sơ. Nhân vật trung tâm là vị hoàng hậu bị phế, hoàng hậu Vả-thi. Chồng bà là vua Xét-xe, hay A-suê-ru (tùy theo bản dịch Kinh Thánh). Buổi tiệc này đã kéo dài khoảng 6 tháng một tuần, rượu được phép uống tự do tùy theo tửu lượng của mỗi người (Ê-xơ-tê 1:8).

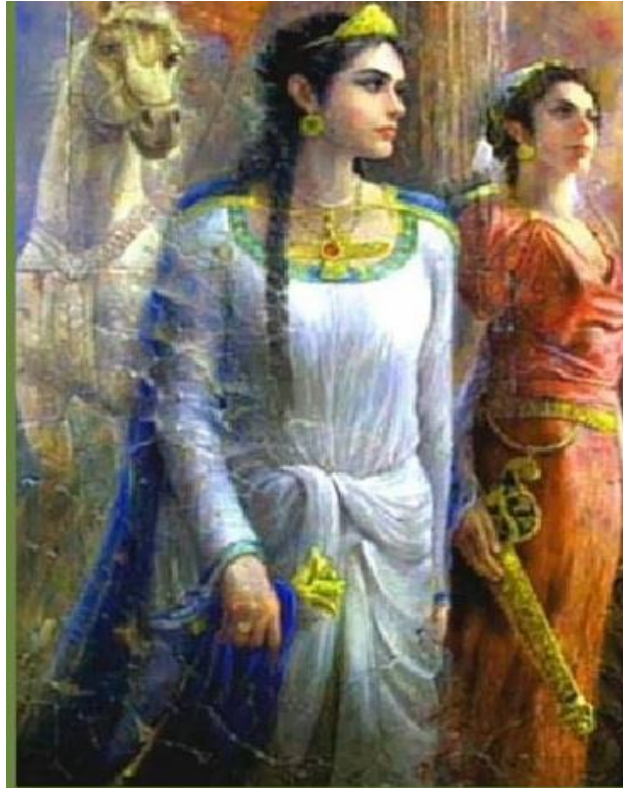

Màn 1- Cảnh 1. Đại Yến Tiệc

Hoàng hậu Vả-Thi cũng có những buổi tiệc chiêu đãi riêng cho giới nữ. Nhưng rắc rối đã xảy ra khi bà được vua triệu đến để cho mọi người nam được chiêm ngưỡng sắc đẹp của bà.

(Quý bà có thể thông cảm vì sao Hoàng hậu Vả-Thi từ chối. Nhưng bất hạnh thay, Vua Xét-xe chẳng hiểu được điều đó!)

Màn 1- Cảnh 2. Hoàng-hậu Vả-thi bị truất phế

*Vashti Queen of the
Ancient Medes-Part I*

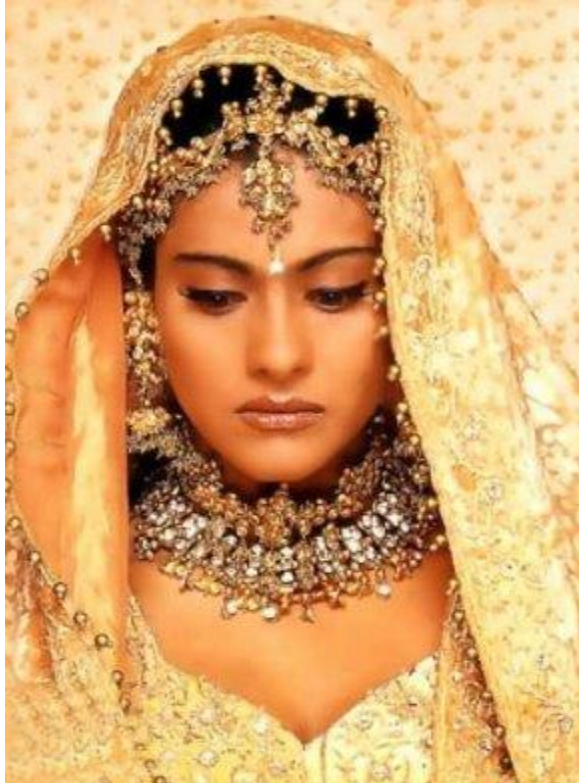
Màn 1- Cảnh 2. Hoàng-hậu Vả-thi bị truất phế

Vua rất tức giận, bèn truyền hỏi ý kiến của những cận thần. Họ tâu rằng hành vi của hoàng hậu Vả Thi **không những chỉ đắc tội với vua mà còn với mỗi người nam trong vương quốc, vì có bà đã không vâng lời vua nên các bà vợ trong vương quốc cũng sẽ bất tuân và thiếu kính trọng chồng mình.** Do đó họ xin nhà vua truyền lệnh truất phế Vả Thi và thay một hoàng hậu khác phù hợp hơn (và dễ dạy hơn!).

Màn 1- Cảnh 2. Hoàng-hậu Vả-thi bị truất phế

Rồi thì, khi các bà vợ trong nước thấy điều đã xảy ra cho Vả Thi, thì họ sẽ kính trọng chồng mình (16-20) Vua và quần thần lấy làm đẹp ý với điều này. Vì vậy, vua nghe theo lời tâu của họ và gởi chiếu chỉ cho tất cả 127 tỉnh, tùy theo các thứ tiếng địa phương, nhấn mạnh đến vai trò của người đàn ông là phải cai quản nhà mình và tỏ rõ quyền hạn của mình (21-22).

Màn 1- Cảnh 3. Tuyển mộ và linh đình tiếp rước Tân Hoàng Hậu

Màn 1- Cảnh 3.

Tuyển mộ và linh đình tiếp rước Tân Hoàng Hậu

Để chọn một tân hoàng hậu, một cuộc tuyển lựa người đẹp được tiến hành trong toàn đế quốc. Đây không phải là cuộc thi sắc đẹp bình thường: Những thiếu nữ đẹp nhất trong nước được đưa đến hậu cung. Vua sẽ chọn một người trong những thiếu nữ đó, là người mà vua yêu thích nhất để lập làm hoàng hậu (2:2-4a).

“Lời ấy đẹp lòng vua; vua bèn làm như vậy”(4b).

Cuộc tuyển lựa này mang tính tàn nhẫn cho những thiếu nữ bị ép buộc đưa vào hậu cung. Ngày xưa, mối quan hệ của một quốc vương với nhiều thiếu nữ trong hậu cung không giống như mối quan hệ vợ chồng. Một quốc vương thời xưa thường có hai hậu cung, chúng ta có thể gọi là hậu cung A và hậu cung B. Khi những thiếu nữ đã trải qua cuộc tuyển lựa trên toàn đế quốc Ba-tư, họ được đưa về sống trong hậu cung A. Tại đây họ được phát cho những hương phẩm cần dùng cho sự tẩy uế trong một năm.

Sau đó họ được triệu đến để ngủ với nhà vua. Sáng hôm sau, họ được đưa về hậu cung B, là nơi mà họ sẽ sống suốt quãng đời còn lại, họ chỉ được gặp lại nhà vua khi nào được đòi đến. Thường thì vua đã quá say đến nỗi không nhớ người thiếu nữ nào đang có mặt ở đó. Theo cách nhìn của một vị quốc vương thì mục đích của đời sống người thiếu nữ đó là được trải qua một đêm với vua và ông không cần nhớ đến nữa.

Màn 1- Cảnh 4.

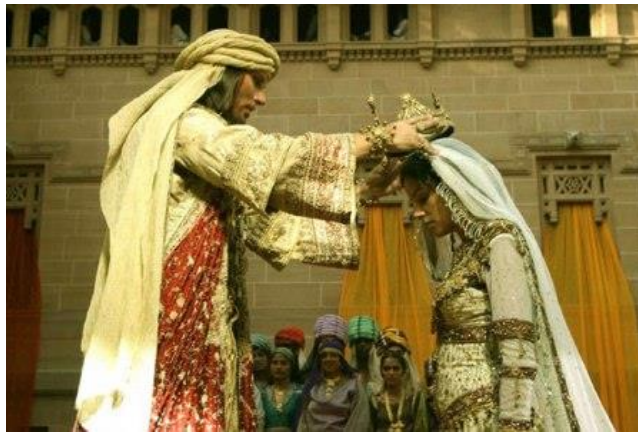
Mạc-đô-chê và Ê-xơ-tê

Màn 1- Cảnh 4. Mạc-đô-chê và Ê-xơ-tê

Hai nhân vật kế tiếp mà chúng ta sẽ gặp là Mạc-đô-chê, một người Giu-đa bị lưu đày, và Ê-xơ-tê, người cháu trẻ tuổi đáng yêu của ông, được ông nuôi từ lúc cha mẹ nàng qua đời.

Ê-xơ-tê xinh đẹp lạ thường vì thế nàng bị buộc tham dự vào cuộc tuyển chọn. Mạc-đô-chê căn dặn Ê-xơ-tê không được nói cho ai biết nàng là người Giu-đa. Điều đó cũng bày tỏ sự dự phòng của Đức Chúa Trời trong cuộc đời Ê-xơ-tê.

Khi Ê-xơ-tê được triệu đến với vua A-suê-ru (Xét-xe), vua yêu thích nàng hơn tất cả và lập nàng làm hoàng hậu của xứ Mê-đi-Phe-rơ-sơ. Đức Chúa Trời đã đặt một thiếu nữ Giu-đa lên ngai vàng của đế quốc hùng mạnh nhất thế giới (nhiều năm sau đó, vua A-ta-Xét-xe II, con trai của Ê-xơ-tê, cho phép Nê-hê-mi trở về và xây lại bức tường thành Giê-ru-sa-lem).

Ông Mạc-đô-chê

Một hôm, khi Mạc-đô-chê đang ngồi ở cổng hoàng cung, ông nghe lẩm được hai người đàn ông đang bàn tính mưu sát nhà vua. Mạc-đô-chê kể lại cho hoàng hậu Ê-xơ-tê và bà đã báo cho vua biết. Mạng sống của vua được bảo tồn và hai kẻ mưu sát bị treo lên cây mộc hình. Việc làm của Mạc-đô-chê được chép lại trong sách Sử-ký của nhà vua, nhưng sự kiện này **chưa được vua Xét-xe lưu ý và khen thưởng**. Đây cũng là sự dự phòng của Chúa đúng lúc cần đến trong câu chuyện hấp dẫn này.

**Màn 1- Cảnh 5.
Lòng gian ác của Ha-man và chiếu chỉ diệt chủng tàn
bạo của vua A-suê-ru**

Màn 1- Cảnh 5.

Lòng gian ác của Ha-man và chiếu chỉ diệt chủng tàn bạo của vua A-suê-ru

Trong tấn bi kịch này, chúng ta gặp một kẻ hung ác: Người đàn ông tên là Ha-man, một trong các quan trưởng cao cấp nhất của nhà vua. Khi ông đi trên đường phố, ông yêu cầu mọi người phải cúi lạy mình. Mọi người đều cúi lạy, ngoại trừ Mạc-đô-chê vì không muốn vi phạm điều răn của Đức Chúa Trời là chỉ thờ lạy một mình Ngài mà thôi (Xuất Ê-díp-tô Ký 20:3-4).

Ha-man rất giận dữ và thề tiêu diệt không chỉ một mình Mạc-đô-chê mà thôi, nhưng sẽ diệt toàn thể dân tộc của ông (Ê-xơ-tê 3:5-6). Ông ta thuyết phục nhà vua ban ra một chiếu chỉ là tất cả những người Giu-đa ở trong đế quốc Phe-rơ-sơ sẽ bị giết vào ngày 28/2 của năm kế tiếp (7-11).

Ha-man và nhà vua bỏ thăm hay ném súc sắc để chọn ngày. Trong ngôn ngữ Phe-rơ-sơ, chữ “Pur” có nghĩa là “ném súc sắc”. Lễ Phu-rim của người Giu-đa, vẫn còn tồn tại cho đến ngày nay. Nguồn gốc cái tên của lễ này là từ sự kiện nghiêm trọng: Tận diệt dân tộc Giu-đa.

Khi Mạcđôchê biết được chiếu chỉ gian ác này, ông xé áo mình, mặc lấy một cái bao và phủ tro lên đầu, đi ra giữa thành, lớn tiếng kêu khóc cách cay đắng (4:1). Trong 127 tỉnh của xứ Mêđi-Pherơsơ, dân Giuđa đều rơi vào cảnh sầu thảm, tuyệt vọng. Họ khóc lóc, kiêng ăn.

Khi Ê-xơ-tê hay tin Mạc-đô-chê mặc bao gai và lớn tiếng kêu khóc với Đức Chúa Trời, bà cho người đến tìm hiểu xem có vấn đề gì. Mạc-đô-chê nhờ sứ giả chuyển lời yêu cầu bà can thiệp với nhà vua, xin tha chết cho tất cả những người Giuđa trên toàn Đế quốc Phe-rơ-sơ. Ê-xơ-tê cho biết là nếu đi gặp vua khi không được triệu đến thì sẽ bị xử tử, trừ phi được vua đưa cây phủ việt ra, và bà thì đã không được vời đến một tháng rồi (4:11).

Qua sứ giả, Mạc-đô-chê chuyển đến cho Ê-xơ-tê một lời nhắn quan trọng: “Chớ thậ̀m tưởng rằng ở trong cung vua, người sẽ được thoát khỏi phải hơn mọi người Giuđa khác; vì nếu người làm thình trong lúc này đây, dân Giu đ̣a ḥn sẽ được tiếp trợ và giải cứu bởi cách khác, còn người và nhà cha người đều sẽ bị hư mất; song nào ai biết rằng chẳng phải vì có cơ hội hiện lúc này mà người được vị hoàng hậu sao?” (4:13-14).

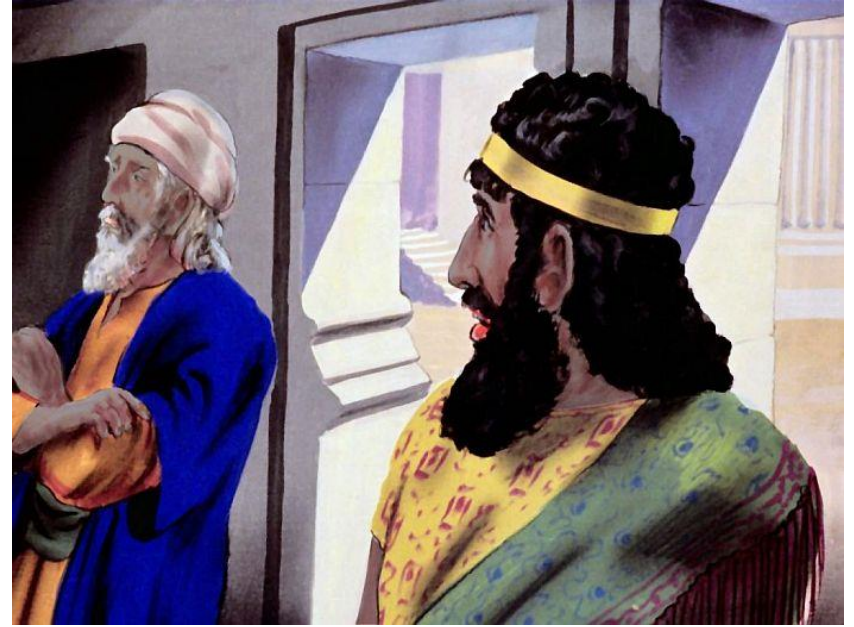

Ê-xơ-tê xin Mạc-đô-chê nhóm hiệp các người Giu-đa lại để cầu nguyện và kiêng ăn, chính bà cũng cầu nguyện và kiêng ăn nữa. “Khi điều này đã làm xong”, bà nói với ông: **“Tôi sẽ vào cung vua, dù nó là trái luật pháp. Và nếu tôi phải chết, thì tôi chết”**(4:16).

Khi Ê-xơ-tê diện kiến, vua Xét-xe vui vẻ đưa cây phủ việt ra và hứa sẽ chuẩn y lời cầu xin, cho dù bà có xin đến phân nửa nước (5:1-3). Bà mời vua và Ha-man đến dự một bữa tiệc. Tại bữa tiệc, nhà vua lại hỏi bà lần nữa về lời cầu xin của bà. Thay vì đi thẳng vào vấn đề, bà lại mời vua và Ha-man dự một tiệc khác nữa vào ngày hôm sau, và bà hứa là sẽ tâu cho vua Xét-xe biết điều mà bà muốn cầu xin (5: 6-8)

Ha-man rất vui sướng vì ông được mời đến dự các buổi ăn tối có tính cách riêng tư này, chỉ với nhà vua và hoàng hậu mà thôi! Nhưng khi đi ra cửa vua, thái độ của Mạc-đô-chê vẫn khiến cho ông tức điên lên.

Khi về đến nhà sau bữa tiệc đầu tiên, ông bộc lộ nỗi giận dữ của mình cho gia đình biết. Bọn bề và gia đình khuyên ông dựng lên một cây mộc hình dành cho Mạc-đô-chê, rồi sớm mai hãy cầu xin vua cho phép ông treo Mạc-đô-chê trên đó (5:14). Tối hôm đó, Ha-man dựng ngay một cây mộc hình.

Màn 2. Sự Dự Phòng và Giải Cứu của Chúa (Đoạn 6 – 8)

Trong chương 6, đề cập đến sự dự phòng của Đức Chúa Trời, và đây cũng là chủ đề của sách Ê-xơ-tê. Trong thánh ý của Chúa, sau khi cùng Ha-man dự bữa tiệc đầu tiên của Ê-xơ-tê, đêm đó nhà vua không thể ngủ được. Vua truyền đem sách Sử ký ra đọc. Viên chức đọc Sử ký cho vua nghe, tình cờ đọc trang có ghi chép việc Mạc-đô-chê khám phá ra việc mưu sát vua, nhờ đó vua được thoát chết.

Được biết công trạng của Mạc-đô-chê, vua hỏi ông đã được khen thưởng gì chưa. Khi biết Mạc-đô-chê chưa từng được khen thưởng gì cả, vua hỏi là giờ này có viên quan nào bên ngoài không? Đây tó tâu với vua rằng có Ha-man.

Màn 2- Cảnh 1. Tình thế đảo ngược

Để khen thưởng Mạc-đô-chê, vua Xét-xe triệu Ha-man (là người đến cung điện rất sớm để xin treo Mạc-đô-chê lên cây mộc hình) đến và hỏi: “Phải làm chi cho người nào vua muốn tôn trọng?” Tất nhiên Ha-man thầm tưởng ông ta là người mà vua muốn tôn trọng. Vì thế, Ha-man đưa ra một kế hoạch thật tuyệt: “Khá đem cho áo triều của vua mặc, ngựa của vua cỡi, và đội mào triều thiên của vua trên đầu của người đó... dẫn người cỡi ngựa dạo chơi các đường phố của thành nội, và la lên rằng: Người mà vua muốn tôn trọng được đãi như vậy!” (6: 6-9)

“Người hãy đi và làm y như
thế cho Mạc-đô-chê!”, vua
phán với Haman. Ông kinh
ngạc và cảm thấy bị sỉ nhục,
nhưng buộc phải tuân lệnh
(6:10). Sau đó Haman trở về
nhà cách buồn thảm pha lẫn
nỗi sợ hãi. (6-12)

Màn 2- Cảnh 1. Tình thế đảo ngược

Tại bữa tiệc kế tiếp, nhà vua lại hỏi Ê-xơ-tê về lời cầu xin. Ê-xơ-tê xin cho bà và dân tộc của bà được bảo tồn mạng sống (7:3-4). Nhà vua gầm lên: “**Kẻ dám toan lòng làm như vậy là ai? Và nó ở đâu**” (7:5)

Ê-xơ-tê thưa: “Kẻ cừu thù, ấy là Haman độc ác kia...”,

Màn 2- Cảnh 1. Tình thế đảo ngược

Trong cơn giận của mình, vua Xét-xe đứng dậy bước ra khỏi bàn tiệc. Giờ đây, Ha-man biết rằng ông đã đến ngày tận số. Để cứu lấy mạng sống, Ha-man phủ phục trên ghế dài của Ê-xơ-tê và cầu khẩn.

Khi vua trở vào, thấy Ha-man phục xuống trên ghế dài của Ê-xơ-tê thì nói: **“Trong cung tại trước mặt ta, nó còn muốn lăng nhục hoàng hậu sao?” (7:8).**

Một trong những hoạn quan tâu với vua về cây mộc hình mà Ha-man đã dựng lên để xử treo Mạc-đô-chê. Vua ban lệnh treo Ha-man trên cây mộc hình đó! (7: 9-10).

Màn 2- Cảnh 2. Sắc Lệnh Giải Thoát (Ê-xơ-tê đoạn 8)

Sau khi Ha-man bị xử tử, Dân Giuđa sống tại nước Pherơsơ vẫn còn phải đối đầu với một nan đề: sắc lệnh tiêu diệt họ vẫn còn hiệu lực do đạo luật của người Mê-đi-Pherơsơ không thể thay đổi. Do đó, vua Xét-xe, Ê-xơ-tê và Mạc-đô-chê phải thảo ra một sắc lệnh thứ nhì cho phép người Giu-đa được tự vệ và tiêu diệt kẻ thù vào ngày 28 tháng hai (đoạn 8).

Màn 2- Cảnh 2. Sắc Lệnh Giải Thoát (Ê-xơ-tê đoạn 8)

Bảy giờ mới là tháng Bảy, và trong vòng sáu tháng, những người đưa thư đem đến cho toàn đế quốc một tin tốt lành: Đem lại sự sống cho tất cả những người Giu-đa đang ở dưới đạo luật của sự chết. Đạo luật sự sống này đã cứu sinh mạng của tất cả những người Giu-đa.

Chiến thắng vẻ vang nhờ sự giải cứu của Chúa. Sự thành lập lễ Phu-rim (Đoạn 9-10)

Tháng mười hai là tháng A-đa, ngày mười ba, khi hầu gần ngày giờ phải thi hành mạng lệnh và chiếu chỉ của vua, tức nhằm ngày ấy mà kẻ cừu địch dân Giu-đa ham hố lẩn lướt họ (nhưng việc đã đổi trái đi, chánh các người Giu-đa đó lại lẩn lướt những kẻ ghét mình), 2 thì dân Giu-đa hiệp lại tại các thành, trong khắp các tỉnh của vua A-suê-ru, dặng tra tay vào những kẻ tìm làm hại mình; chẳng có ai chống trả nổi chúng, bởi vì các dân tộc bắt sợ hãi dân Giu-đa lắm. (9:1-2)

Thành Lập Lễ Phu-rim

פּוּרִים

Lễ trọng đại hằng năm của người Do-thái cho đến ngày hôm nay, bắt đầu từ ngày Mạc-đô-chê ra lệnh này và được ghi chép lại trong lịch sử Do-thái

Thành Lập Lễ Phu-rim

פּוּרִים

20 Mạc-đô-chê ghi chép các điều này, và gửi thư cho hết thầy dân Giu-đa ở trong các tỉnh của vua A-suê-ru, hoặc gần hay xa, 21 để khiến cho họ hằng năm giữ ngày mười bốn và mười lăm của tháng A-đa, 22 vì trong ngày và tháng ấy dân Giu-đa đã thoát khỏi kẻ thù nghịch mình và được bình an, sự đau đớn đổi ra mừng rỡ, và ngày buồn thảm hóa ra ngày lễ; lại bảo họ lập thành ngày tiệc yến và vui mừng, gửi cho lẫn nhau những lễ vật, và bố thí cho người nghèo khổ. (9: 20-22)

Kết Luận & Bài học qua sách Ê-xơ-tê

Đặc điểm của sách Ê-xơ-tê:

Trong cả 10 đoạn sách không có thấy chữ nào nói về “Chúa”, hoặc nhắc đến tên của Chúa.

Hoàng-hậu Ê-xơ-tê đóng một vai trò tối quan trọng trong lịch sử người Do-thái. Cả cuộc đời của bà và hậu tự của bà cũng góp phần vào chương trình của Đức Chúa Trời để bảo tồn dân Do-thái, bảo tồn giòng dõi của Đấng Mê-si sẽ ra đời sau này, đó là Chúa Giê-su. (14 đời sau sẽ đến đời của Chúa Giê-su)

Tuy nhiên, khi xem gia-phổ của Chúa Giê-su, chúng ta không thấy tên của Ê-xơ-tê bởi vì bà làm dâu của dân ngoại.

Kết Luận & Bài học qua sách Ê-xơ-tê

1. Luật sự sống của Chúa Jêsus Christ cần phải được truyền bá cho những người đang sống dưới đạo luật của sự chết. Hễ ai tin nhận thì sẽ thoát khỏi sự chết đang bao trùm đời sống họ.

2. Chúng ta tin vào sự thành tín của Đức Chúa Trời, Đấng sẽ làm trọn mọi lời hứa. Sách Ê-xơ-tê cho thấy Đức Chúa Trời làm trọn giao ước của Ngài với Áp-ra-ham: “**Ta sẽ ban phước cho người nào chúc phước người, rửa sả kẻ nào rửa sả người**” (Sáng 12:3).

Kết Luận & Bài học qua sách Ê-xơ-tê

3. Quy luật vàng (Golden rule) trong Kinh Thánh:

Ấy vậy, hễ điều chi mà các người muốn người ta làm cho mình, thì cũng hãy làm điều đó cho họ, vì ấy là luật pháp và lời tiên tri. (Ma-thi-ơ 7:12)

Sự chết của Ha-man là một sự minh họa của luật “quả báo nhãn tiền” của con người. Đồng thời cũng phản ánh mặt tiêu cực của quy luật vàng: “Đừng làm điều chi cho ai nếu không muốn họ làm điều đó cho mình”.

Kết Luận & Bài học qua sách Ê-xơ-tê

4. Sự chăm sóc, dự phòng của Đức Chúa Trời dành cho những người yêu mến và vâng lời Ngài.

Ngay cả lúc Êxơtê bị ép buộc vào cuộc tuyển chọn sắc đẹp đáng sợ ấy, Đức Chúa Trời vẫn tổ trị cuộc đời của bà, biến tai họa đó trở nên tốt đẹp theo ý muốn của Ngài để giải cứu người Giuđa khỏi nạn diệt chủng.

Kết Luận & Bài học qua sách Ê-xơ-tê

Sự quan phòng của Đức Chúa Trời trên vận mạng của đất nước, trên gia đình và trong cuộc đời của bạn và tôi là một trong các sứ điệp quan trọng nhất của sách Ê-xơ-tê. Bạn có tin rằng Đức Chúa Trời tể trị trong mọi trường hợp của cuộc đời bạn hay không?

Nếu bạn thật lòng yêu mến Chúa, bày tỏ tình yêu của bạn qua việc bước đi theo sự kêu gọi và đường lối của Ngài, thì bạn hãy tin rằng Ngài sẽ khiến bất cứ điều gì xảy ra cho bạn đều trở nên ích lợi cho Ngài và cho cả bạn nữa.

CẦU NGUYỆN

Thank you for

COMING